

(پلی تکنیک تهران)

دانشکده مهندسی کامپیوتر تمر ین سوم درس فهم زبان دکتر زینلی

غلامرضا دار ۲۰۰۱۳۱۰۱۸

بهار ۱۴۰۱

فهرست مطالب

٣	') فاین تیون کردن DistillBERT بر روی PQuAD
٨	۱) آموزشDistillBERT از پایه
١	۱) فاین تیون کردن دو زبانه

نکته در مورد این تمرین: با توجه به اینکه در کد مربوط به این تمرین از، دستوراتی برای متصل شدن به اکانت Huggingface و ... استفاده شده است، این کد قابلیت تبدیل به صورت ماژولار را نداشت و در نتیجه، کد این تمرین به صورت چند نوت بوک که در Google Colab قابل مشاهده و اجرا هستند ارائه می شود. همچنین خروجی های بیشتر در این نوت بوک ها قابل رویت است.

۱) فاین تیون کردن DistillBERT بر روی PQuAD

در این سوال قصد داریم یک مدل بر پایه BERT که بر روی زبان فارسی pre-train شده است را بر روی مجموعه داده پرسش و پاسخ PQuAD فاین تیون کنیم.

from datasets import load_dataset

dataset = load_dataset("Gholamreza/pquad")

برای این کار ابتدا لازم بود مجموعه داده PQuAD را فراخوانی کنیم. به دلیل آسانی کار با کتابخانه Transformers از Huggingface، تصمیم گرفتیم مجموعه داده این سوال را نیز در وبسایت Huggingface آپلود کنیم تا فراخوانی مجموعه داده به شکل زیر انجام شود.

علاوه بر آسانی دریافت مجموعه داده، کلاسهای مختلف کتابخانه Transformers نیز به خوبی با شئ خروجی این مجموعه داده کار می کنند.

در وبسایت Huggingface یک دوره آموزشی در رابطه با Question Answering به کمک لایبرری Transformers وجود دارد که در حل این سوال بسیار مفید بود. این دوره از طریق لینک زیر قابل مشاهده است.

https://huggingface.co/course/chapter7/7?fw=pt

V3.0

BERT v3.0 Model

• HooshvareLab/bert-fa-zwnj-base

DistilBERT v3.0 Model

• HooshvareLab/distilbert-fa-zwnj-base

ALBERT v3.0 Model

• HooshvareLab/albert-fa-zwnj-base-v2

ROBERTA v3.0 Model

• HooshvareLab/roberta-fa-zwnj-base

V2.0

ParsBERT v2.0 Model

HooshvareLab/bert-fa-base-uncased

اولین چالشی که وجود داشت انتخاب یک مدل بود که بر روی زبان فارسی نیز pre-train شده باشد. با مراجعه به گیتهاب Hooshvare متوجه شدیم که تعدادی مدل مختلف در دسترس هستند. از بین این مدلها برای این تمرین DistillBERT را برگزیدیم. دلیل این انتخاب این بود که طبق ادعاهای سازنده های TistillBERT اصلی، این مدل از BERT % سریع تر است در حالی که حدود ۹۵٪ کارایی BERT را دارد. همچنین تعداد پارامترهای این مدل حدود ۷۵ میلیون بود که نسبت به ۱۱۰ میلیون پارامتر BERT یا % میلیون پارامتر BERT مدل بسیار سبک تری است که باعث می شود در پروسه انجام تمرین بتوانیم با آسانی بیشتری مدل را آموزش دهیم.

ابتدا مجموعه داده PQuAD را لود میکنیم.

```
DatasetDict({
    train: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 63994
    })
    validation: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 7976
    })
    test: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 8002
    })
})
```

این مجموعه داده شامل ۶۳۹۹۴ داده آموزش، ۷۹۷۶ داده ارزیابی و ۸۰۰۲ داده تست است. هر کدام از این دادهها در واقع یک سوال هستند و حدودا به ازای هر ۵ یا ۷ سوال، یک context مشترک وجود دارد.

پس از لودکردن مجموعه داده PQuAD، آنرا توکنایز میکنیم. پارامترهای توکنایزر مشابه تصویر زیر تنظیم شده اند.

```
tokenized_example = tokenizer(
    example["question"],
    example["context"],
    max_length=max_length,
    truncation="only_second",
    return_overflowing_tokens=True
    return_offsets_mapping=True,
    stride=doc_stride
)
```

max length=384, stride=128

پس از انجام توکنایزیشن، مدل ذکر شده را میسازیم و باکمک این داده آن را به میزان ۳ epoch فاین تیون میکنیم.

```
[ ] model_name = model_checkpoint.split("/")[-1]
    args = TrainingArguments(
        f"{model_name}-finetuned-pquad",
        evaluation_strategy = "epoch",
        learning_rate=2e-5,
        per_device_train_batch_size=batch_size,
        per_device_eval_batch_size=batch_size,
        num_train_epochs=3,
        weight_decay=0.01,
        push_to_hub=True,
)
```

سایر پارامترهای آموزش مانند نرخ یادگیری را درتصویر مشاهده می کنید.

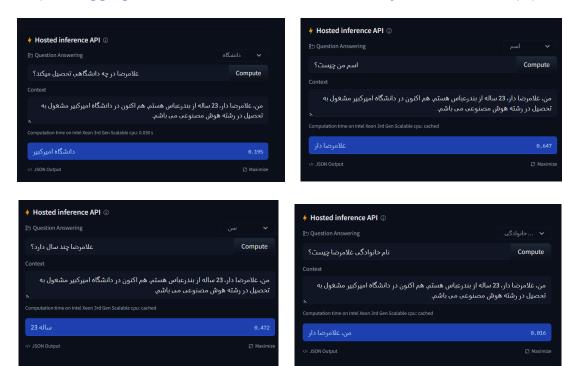
آموزش این مدل به کمک Google Colab در طی مدت ۲ ساعت و نیم انجام شد. نتیجه را در جدول زیر مشاهده می کنید.

Model	Parameters	EM	F1	HasAns_EM	HasAns_F1	NoAns_EM/F1
BNA	<u>12M</u>	54.4	71.4	43.9	66.4	87.6
ParsDistillBERT(ours)	75M	66.3	80.2	60.13	78.34	86.2
ParsBERT	110M	68.1	82.0	61.5	79.8	89.0
XLM-RoBERTa	277M	74.8	87.6	69.1	86.0	92.7
Human	-	80.3	88.3	74.9	85.6	96.8

در جدل بالا دادههای موجود در مقاله مربوط به PQuAD نیز جهت مقایسه آورده شده اند. نتیجه مدل BNA BNA بر روی مجموعه داده تست، را در سطر دوم جدول مشاهده می کنید. این مدل از مدل BNA عملکرد بهتری داشت و با اختلاف حدودا ۰/۲ در معیارهای مختلف، با مدل ParsBERT که مدل بزرگتری است رقابت می کند. می توان صحت ادعای سازنده های DistillBERT مبنی بر ۶۰ درصد سریعتر بودن و دارا بودن ۹۵ درصد کارایی BERT را نشان داد.

با رفتن به لینک زیر می توانید عملکرد مدل را در پاسخ گویی به سوالات را بررسی کنید.

https://huggingface.co/Gholamreza/distilbert-fa-zwnj-base-finetuned-pquad

اگر دقت کنید مدل به سوال نام خانوادگی غلامرضا چیست پاسخ نه چندان مطلوبی داد(کلمات اضافه در پاسخ وجود دارند) اما اگر در متن یک نام خانوادگی رایجتر قرار دهیم مدل به درستی نام خانوادگی را استخراج میکند.

در ادامه مدل چندزبانه XLM-RoBERTa را نیز فاین تیون کردیم. این مدل کمی بزرگ تر از مدل قبلی بود در نتیجه آموزش آن حدود ۴ ساعت طول کشید. نتیجه این مدل به همراه سایر مدلها را نیز در جدول زیر مشاهده می کنید.

Model	Parameters	EM	F1	HasAns_EM	HasAns_F1	NoAns_EM/F1
BNA	<u>12M</u>	54.4	71.4	43.9	66.4	87.6
ParsDistillBERT(ours)	75M	66.3	80.2	60.13	78.34	86.2
ParsBERT	110M	68.1	82.0	61.5	79.8	89.0
XLM-RoBERTa (ours) ¹	277M	74.5	86.7	69.15	85.15	91.8
XLM-RoBERTa	277M	74.8	87.6	69.1	86.0	92.7
Human	-	80.3	88.3	74.9	85.6	96.8

همان طور که انتظار می رفت این مدل هم به دلیل داشتن تعداد پارامتر بیشتر و هم به دلیل نحوه pre-training بهتر، توانست نتیجه بهتری کسب کند. این نتایج با نتایج به دست آمده در مقاله PQuAD بسیار مشابه هستند.

این مدل نیز از طریق لینک زیر قابل دسترس است.

https://huggingface.co/Gholamreza/xlm-roberta-base-finetuned-pquad

7

این مدل فقط یک ایپاک آموزش دید 1

۲) آموزشDistillBERT از پایه

در این بخش از تمرین قصد داریم یک مدل بر پایه BERT را از پایه به کمک دادههای context کنیم. قبل از شروع لازم است کمی در باره مسئله صحبت کنیم. مجموعه PQuAD حدود ۲۰۰۰ متن context متفاوت دارد که هر کدام حدودا ۳۰۰ توکن طول دارند. این تعداد داده برای آموزش مدلی مانند BERT بسیار کم است. طبق پیشنهاد سوال برای بخش، به جای BERT از DistillBERT که ۴۰ درصد پارامتر کمتر دارد استفاده کردیم اما حتی برای این مدل نیز، چیزی حدود ۱ الی ۲ میلیون توکن آموزش بسیار کم است و حتی در مجموعه دادههای به نسبت کوچک نیز عددی در مقایس میلیارد است. انتظار می رود این مدل نتواند به خوبی ویژگی های زبان فارسی را بیاموزد و درنتیجه در بخش بعد که قرار است این مدل را بر روی دادگان پرسش و پاسخ PQuAD فاین تیون کنیم، دچار مشکلات زیادی شویم.

```
[] 1 raw_dataset

Dataset({
features: ['content'],
num_rows: 8968
})
```

برای آموزش این مدل، ابتدا مدل را با وزنهای رندوم init میکنیم، سپس متنهای context یونیک از مجموعه داده را استخراج می کنیم و به عنوان لیستی از متون در میاوریم. در ادامه عمل توکنایزیشن را بر روی این مجموعه داده جدید انجام می دهیم. پارامترهای توکنایزر را در تصویر زیر مشاهده می کنید.

```
outputs = tokenizer(
    element["content"],
    truncation=True,
    max_length=context_length,
    return_overflowing_tokens=True,
    return_length=True,
)
```

میزان max_length اینجا ۱۲۸ در نظر گرفته شده است. همانطور که ذکر شد اکثر متون در این دیتاست حدود ۳۰۰ توکن دارند، به دلیل در نظر گرفتن مقدار ۱۲۸ برای max_length، یک متن خاص که طول ۳۰۰ دارد به سه داده با طولهای 128, 128, 44 که طبق توصیههای موجود در اینترنت نادیده گرفتن آن بخشهای باقی مانده در آخر متون زیاد مشکل ساز نخواهد بود بنابراین ما نیز آن تیکه ۴۴ تایی را حذف میکنیم. در نهایت مجموعه داده ما پس از انجام توکنایزیشن به شکل زیر در خواهد آمد. (۸۰۵۵ بچ ۱۲۸ تایی)

```
Dataset({
    features: ['input_ids'],
    num_rows: 8055
})
```

برای آموزش این مدل از پارامترهای زیر استفاده شد.

```
args = TrainingArguments(
   output_dir=f"{model_checkpoint}-MLM-pquad_2",
   per device train batch size=32,
   per device eval batch size=32,
   evaluation_strategy="steps",
   eval_steps=100,
   logging_steps=100,
   gradient_accumulation_steps=8,
   num train epochs=20,
   weight_decay=0.1,
   warmup steps=100,
   lr scheduler type="cosine",
   learning_rate=8e-4,
   save_steps=5_000,
   fp16=True,
   push_to_hub=True,
```

در جدول زیر روند آموزش این مدل را مشاهده می کنید.

Step	Training Loss
100	6.714000
200	6.421600
300	6.166700
400	5.950200
500	5.657800
600	5.379000

برای بررسی قابلیتهای این مدل در مقابل مدل pretrain شدهی ParsBERT از دو لینک زیر استفاده کنید.

https://huggingface.co/HooshvareLab/bert-fa-zwnj-

<u>base?text=%D8%A8%D9%87+%D9%86%D8%A7%D9%85+%D8%AE%D8%AF%D8%A7%D9%88%D9%86%D8%AF+%5</u>
<u>BMASK%5D+%D9%88+%D9%85%D9%87%D8%B1%D8%A8%D8%A7%D9%86</u>

https://huggingface.co/Gholamreza/distilbert-fa-zwnj-base-MLM-

نمونه Inference به کمک مدل آموزش دیده شده در این تمرین

نمونه Inference به کمک مدل Inference به کمک

نتیجه گیری بخش اول: به احتمال خیلی زیاد می توان با صرف زمان بیشتر و یافتن هایپرپارامترهای مناسب تر، نتیجه این مدل زبانی را بهبود داد اما با توجه به توضیحاتی که در بخش قبل داده شد در نهایت انتظار نمی رود به اندازه مدلی مثل HooshvareLab/bert-fa-zwnj-base عمل کند. به همین دلیل بنده نیز وقت خود را صرف این بخش نکردم و ادامه دادم.

در بخش دوم این سوال، میخواهیم مشابه کاری که در سوال ۱ انجام دادیم را به کمک مدل زبانی pretrain شده خودمان انجام دهیم. تمام بخشهای این سوال مشابه سوال ۱ است پس نیاز به توضیح اضافه ای ندارد و صرفا نتایج را نمایش میدهیم.

Model	Parameters	EM	F1	HasAns_EM	HasAns_F1	NoAns_EM/F1
GHDDistillBERT(ours)	75M	24.1	25.9	1.4	3.8	96.2!
BNA	<u>12M</u>	54.4	71.4	43.9	66.4	87.6
ParsDistillBERT(ours)	75M	66.3	80.2	60.13	78.34	86.2
ParsBERT	110M	68.1	82.0	61.5	79.8	89.0
XLM-RoBERTa (ours) ¹	277M	74.5	86.7	69.15	85.15	91.8
XLM-RoBERTa	277M	74.8	87.6	69.1	86.0	92.7
Human	-	80.3	88.3	74.9	85.6	96.8

همانطور که در جدول مشاهده میکنید، این مدل بدترین نتایج را کسب کرد. از آنجایی که بخش fine-tuning این مدل دقیقا شبیه به مدل (ParsDistillBERT(ours که نتایج خوبی بدست آورد است، میدانیم که اینجا صرفا عدم داشتن یک مدل زبانی قدرتمند قدرت مدل را کاهش داده است.

۳) فاین تیون کردن دو زبانه

در این سوال قصد داریم یک مدل زبانی چندزبانه مانند XLM-RoBERTa راکه بر روی هر دو زبان فارسی و انگلیسی pre-train شده است، به طور همزمان بر روی دو مجموعه داده PQuAD و SQuAD v2 فاین تیون کنیم.

برای این کار می توان کم و بیش از کد مربوط به سوال اول استفاده کرد با این تفاوت که در مرحله آماده سازی مجموعه داده، دو مجموعه داده PQuAD و SQuAD باید با هم ترکیب شوند.

خوشبختانه این دو مجموعهداده از نظر ساختار بسیار به هم شبیه هستند بنابراین کار ترکیب آنها ساده است. البته این دو مجموعه داده تفاوتهایی دارند که در ادامه با آنها مقابله می کنیم.

اولین تفاوت این است که مجموعه داده SQuAD داده تست ندارد و صرفا آموزش و اعتبارسنجی است.

```
DatasetDict({
    train: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 130319
    })
    validation: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 11873
    })
})

publication: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 63994
    })
    validation: Dataset({
            features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
            num_rows: 7976
    })
    test: Dataset({
            features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
            num_rows: 8002
    })
})
```

برای حل این مشکل داده تست مجموعه PQuAD را نیز نادیده می گیریم و مجموعه داده ترکیبی به شکل زیر در خواهد آمد. (در این دیتاست نهایی از نام test استفاده شده که صرفا یک برچسب است ولی در واقع شامل دادههای validation هر دو مجموعه داده است.)

```
DatasetDict({
    train: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 194313
    })
    test: Dataset({
        features: ['id', 'title', 'context', 'question', 'answers'],
        num_rows: 19849
    })
})
```

تفاوت دومی که این دو مجموعه داده داشتند این بود که ویژگی id در مجموعهداده PQuAD عددی بود اما در SQuAD رشته متنی.

```
[11] 1 datasets_pquad["train"].features

{'id': Value(dtype='float64', id=None),
    'title': Value(dtype='string', id=None),
    'context': Value(dtype='string', id=None),
    'question': Value(dtype='string', id=None),
    'answers': Sequence(feature={'text': Value(dtype='string', id=None), 'answer_start': Value(dtype='int32', id=None)}, length=-1, id=None)}

[12] 1 datasets_squad["train"].features

{'id': Value(dtype='string', id=None),
    'title': Value(dtype='string', id=None),
    'context': Value(dtype='string', id=None),
    'question': Value(dtype='string', id=None),
    'question': Value(dtype='string', id=None),
    'answers': Sequence(feature={'text': Value(dtype='string', id=None), 'answer_start': Value(dtype='int32', id=None)}, length=-1, id=None)}
```

بنابراین نیاز بود به شکل زیر دیتاتایپ این ویژگی تغییر کند.

(تصویر ادامه دارد: همان ویژگیهایی که در تصویر بالا خروجی داده شده است را به تابع میدهیم.)

مجموعه داده نهایی به شکل زیر در خواهد آمد که شامل سوالات فارسی و انگلیسی میباشد. خوب است در این مرحله مجموعه داده را شافل کنیم تا مدل به طور رندوم نمونههای فارسی و انگلیسی ببیند.

```
[23] 1 datasets["train"][0]
     {'id': '5acfbce377cf76001a685b84',
       'title': 'Umayyad_Caliphate',
       'context': 'The Umayyads have met with a largely negative reception from
      true caliphate (khilafa). In this respect it is notable that the Umayyad
      tradition), but rather as khalifat Allah ("deputy of God"). The distincti
     to share their religious power with, or delegate it to, the emergent clas
     collecting and recording the traditions that form the primary source mate
     such as the histories of Tabari and Baladhuri, that were written in the A
       'question': 'Who has a positive reception from later Islamic historians?
       'answers': {'text': [], 'answer_start': []}}
[22] 1 datasets["train"][1]
     'id': '972758',
'title': 'الكثريسيّة'
      برین، مقدار بار ممکن است متبت یا منفی باتند. طبق قرارداد، باری که به وسیله الکترون': 'context'
     ۱۰-۱۰ كولن را حمل ميu200c/نشان مي Q است. اندازه بار را با علامتu200c/فرانكلين سرچشمه گرفته
     اش تحمل میu200c/سود؛ بلکه در یادماده نیز، هر یادنره باری هم اندازه و مخالف دره مربوطهu200c/نمی
       , 'سود چیست؟\u200c\ها حمل می\u200c\طبق قرارداد، باری که به وسیله پروتون' : 'question'
       'answers': {'text': ['مثبث'], 'answer_start': [177]}}
```

مدل انتخابی برای این بخش، مدل چندزبانه XLM-RoBERTa بود که آنرا بر روی مجموعه داده ترکیبی جدید فاین تیون کردیم. لازم به ذکر است که در این مرحله گوگل کولب بسیار از دست ما ناراحت بود و نمی گذاشت به GPU دسترسی داشته باشیم. حتی با ساختن اکانتهای جدید هم به استفاده ۱ ساعته از GPU محدود بودیم.

```
***** Running Prediction *****

Num examples = 20354

Batch size = 16

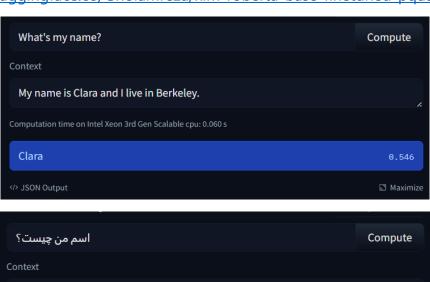
[ 3047/12352 1:07:56 < 3:27:36, 0.75 it/s, Epoch 0.25/1]
```

بنابراین این مدل را به میزان حدودا ۲۵ درصد ۱ ایپاک (۳۰۰۰ از ۱۲۰۰۰ ایتریشن) آموزش دادیم که به نتایج زیر رسیدیم. از آنجایی که ادامه این سوال صرفا نیازمند آموزش طولانی مدت تر است، به همین نتیجه بسنده می کنیم. قاعدتا با آموزش بیشتر نتیجه این مدل بهبود پیدا خواهد کرد.

Model	Parameters	EM	F1	HasAns_EM	HasAns_F1	NoAns_EM/F1
XLM-RoBERTa(ours) SQuAD + PQuAD	75M	66.5	73.8	64.5	76.5	69.68

همچنین این مدل نیز در لینک زیر برای ارزیابی قابل دسترس است.

https://huggingface.co/Gholamreza/xlm-roberta-base-finetuned-pquad-squad

برخی منابع و نمونههای مفید:

ParsBERT: https://github.com/hooshvare/parsbert

AUT-NLP: https://github.com/AUT-NLP/PQuAD

Pre-training LM course: https://huggingface.co/course/chapter7/6?fw=pt

QA fine-tuning course : https://huggingface.co/course/chapter7/7?fw=pt

لينك آنلاين نوتبوكهاى اين تمرين:

Q1)

Fine-tune DistillBERT:

https://colab.research.google.com/drive/13oIO5s8gaRHHEs6jcaPMUp0ACz9Rhu7g?usp=sharing

Fine-tune XLM-RoBERTa:

https://colab.research.google.com/drive/10 oVvazZaO kmb91GNKGUitJdWIrp2wo?usp=sharing

Q2)

Pre-train DistillBERT:

https://colab.research.google.com/drive/1YbZJUAGK1xqBjv1o4Hxz97HmDG4vC_e7?usp=sharing

Fine-tune the model above:

https://colab.research.google.com/drive/13wivQBdJkKz3MQGvMPAeYLYc3-e4HgAl?usp=sharing

Q3)

Fine-tune on XLM-RoBERTa on en/fa:

https://colab.research.google.com/drive/1p3E4NatbnL4LmkjvKmsJ IYa-uo7bsaw?usp=sharing